

Herziene Quickscan Wet natuurbescherming Realisatie nieuwbouwwoningen te De Hoeve

COLOFON

BUREAU FAUNAX
Tijnjedyk 89
8936 AC Leeuwarden
0683772548
info@faunax.nl
www.faunax.nl
Lid van Netwerk Groene Bureaus

Herziene Quickscan Wet natuurbescherming Realisatie nieuwbouwwoningen te De Hoeve

Leeuwarden, maart 2022

In opdracht van:
RHO Adviseurs

Uitvoering:
Bureau FaunaX

Veldwerk en rapportage:
Mevr. A. Wieringa & Dhr. R. Fokker

Autorisatie:
Dhr. J. Groen

Foto's voorpagina:
Impressie van het plangebied

**© Bureau FaunaX. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding:
Bureau FaunaX (2022). Herziene Quickscan Wet natuurbescherming. Realisatie Nieuwbouwwoningen te De Hoeve.
Rapport 21307. Bureau FaunaX, Leeuwarden.**

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Bureau FaunaX heeft een adviserende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Het voorkomen van beschermde soorten is echter onvoorspelbaar. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Wanneer deze rapportage, op wat voor manier dan ook, wordt aangepast en/of aangevuld door een partij anders dan Bureau FaunaX, verliest deze rapportage zijn validiteit en geldigheid. Op dit onderzoek zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, zoals gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	5
1.3	Onderzoeksopzet	5
1.4	Karakteristiek plangebied en planvoornemen.....	6
2	RESULTATEN QUICKSCAN	7
2.1	Flora.....	7
2.2	Vogels	8
2.3	Zoogdieren	9
2.4	Reptielen	12
2.5	Amfibieën.....	12
2.6	Vissen	14
2.7	Ongewervelden	14
2.8	Gebiedsbescherming.....	14
2.9	Houtopstanden	15
3	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	16
3.1	Overzicht beschermde soorten	16
3.2	Effectbespreking en aanbevelingen.....	16
3.3	Overzicht vervolgstappen.....	16
4	LITERATUUR EN BRONNEN.....	17
	BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING	- 1 -
	Wnb Soortbescherming.....	- 1 -
	Vogels en verstoring	- 1 -
	Vrijgestelde soorten Provincie Fryslân.....	- 1 -
	Voorwaarden vrijstellingen	- 2 -
	Zorgplicht art 1.11 Wnb.....	- 3 -
	Wnb Gebiedsbescherming	- 3 -
	Natura 2000-gebieden	- 3 -
	Wnb Houtopstanden.....	- 3 -
	NatuurNetwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur	- 4 -

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Men is voornemens op een kavel te De Hoeve nieuwbouwwoningen te realiseren. Een bestaande woning/boerderij die op de kavel aanwezig is, is geen onderdeel van het plangebied. Ruimtelijke plannen zoals deze dienen te worden beoordeeld op uitvoerbaarheid, onder meer in relatie tot de natuurwetgeving. Voor meer informatie over de Wet natuurbescherming (Wnb) en de handelwijze wordt verwezen naar Bijlage I.

Zo dient te worden onderzocht of als gevolg van de uitvoering van het plan sprake is van effecten op wettelijk beschermde soorten flora en fauna en/of natuurgebieden (Natura 2000), alsook in het kader van houtopstanden. Om hierin inzicht te krijgen wordt in eerste instantie een ecologische Quicksan uitgevoerd. Bij dit onderzoek wordt een inschatting gemaakt van de (mogelijk) binnen de invloedssfeer van het project aanwezige beschermde natuurwaarden en de effecten van de voorgenomen plannen op deze waarden.

Figuur 1.1. Een overzicht van het plangebied te De Hoeve.

1.2 Doel

Deze ecologische beoordeling geeft, voor zover mogelijk, antwoord op de volgende vragen:

1. Komen binnen het plangebied (biotopen van) onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten voor?
2. Komen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden beschermde natuurgebieden voor?
3. Wat zijn de mogelijke effecten van de werkzaamheden op deze beschermde natuurwaarden en -gebieden, zowel tijdens de realisatie als na afloop hiervan?
4. Voor welke soorten en hun leefgebied wordt de wet mogelijk overtreden en in hoeverre kunnen overtredingen vermeden, dan wel verzacht worden?
5. Wat zijn de te ondernemen vervolgstappen met betrekking tot het voorkomen van schade aan beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden?

Voor het beantwoorden van deze vragen zijn, naast de verzamelde gegevens tijdens het veldonderzoek, ook andere bronnen geraadpleegd. Zie hiervoor de bronnenlijst in hoofdstuk 4.

1.3 Onderzoeksopzet

Soorten

In opdracht van RHO Adviseurs heeft Bureau FaunaX het planvoornemen door middel van een ecologische Quicksan getoetst aan de natuurwetgeving. Deze Quicksan heeft bestaan uit een bureaustudie en een veldbezoek gebaseerd op ecologisch inzicht (expert judgement). Een ecologische Quicksan of beoordeling is meestal de eerste stap van ecologisch onderzoek en is bedoeld om een inschatting te maken van de mogelijke effecten op eventueel aanwezige beschermde flora en fauna en/of natuurgebieden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het veldonderzoek voor deze Quicksan is uitgevoerd op dinsdag 21 december 2021 en vond plaats onder winterse weersomstandigheden (3°C, windkracht 2, helder). Dit onderzoek bestond uit een visuele inspectie van het plangebied, waarbij is gelet op de aanwezigheid van (of sporen van) beschermde soorten en op de eventuele aanwezigheid van geschikt leefgebied van deze soorten.

Gebieden - Natura 2000

Behalve dat onderzocht wordt welke soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen voorkomen, wordt ook gecontroleerd of er sprake kan zijn van negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt middels een grove analyse op basis van de geplande werkzaamheden en de relevante afstand tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

Houtopstanden

Onder de Wet natuurbescherming worden ook houtopstanden beschermd. Er wordt gecontroleerd in welke mate er sprake is van kap en of hier een meld- en/of herplantingsplicht aan de orde kan zijn.

Overige gebiedsbescherming

Naast de Wet natuurbescherming zijn er nog meer regelgevingen die ingaan op het beschermen van de natuur in Nederland. Dit zijn veelal provinciale stukken, al dan niet als uitvoeringsorgaan vanuit rijksbeleid. Het gaat hierbij om regelgeving omtrent de Ecologische Hoofdstructuur, ganzengedooggebieden en weidevogelgebieden. Deze toetsing stipt kort aan of er sprake kan zijn van een conflict tussen de provinciale regelgevingen en het geplande initiatief.

1.4 Karakteristiek plangebied en planvoornemen

Het plangebied bevindt zich binnen de bebouwde kom van De Hoeve en bestaat uit de boomrijke kavel op de zuidwestelijke hoek van de Hoeweweg en de Oude Jokweg. Op deze kavel staan diverse soorten loof- en naaldbomen, waaronder berken en essen. Een groot deel van het plangebied was ten tijde van het veldbezoek overwoekerd door bramen. Op de kavel bevindt zich tevens een boerderij/woning en een bouwkeet. Deze bebouwing is geen onderdeel van het plangebied, en wordt binnen het planvoornemen niet aangetast. De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door de bebouwde kom van De Hoeve, agrarische percelen doorkruist door sloten en boomwallen en verschillende bosgebieden.

Het planvoornemen bestaat uit de realisatie van diverse nieuwbouwwoningen op de kavel. Binnen het planvoornemen worden diverse bomen gekapt om plaats te maken voor een deel van deze nieuwbouwwoningen.

Figuur 1.2. Een impressie van het plangebied.

2 RESULTATEN QUICKSCAN

2.1 Flora

Binnen het plangebied werden soorten aangetroffen als braam (spec.), grote brandnetel, gele dovenetel, hulst en kleefkruid. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen, noch is het geschikte biotoop hiervoor aanwezig. De onder de Wnb beschermde plantensoorten stellen veelal kritische eisen aan hun standplaatsen. Aan deze eisen wordt binnen het plangebied niet voldaan. De omstandigheden zijn te voedselrijk.

Figuur 2.1. Impressie van de flora in het plangebied met v.l.b.n.r.o.: kleefkruid, gele dovenetel, hulst en braam (spec.).

- De aanwezigheid van beschermde plantensoorten kan uitgesloten worden op basis van habitateigenschappen.

2.2 Vogels

Jaarrond beschermde vogelnesten

Roofvogels en uilen

Nesten van vogelsoorten die jaarrond beschermd zijn bevinden zich over het algemeen in volwassen bomen in bossen of bomenlanen, zoals ooievaarsnesten en horsten van roofvogels. Vaak worden oude kraaien- of eksternesten gebruikt door roofvogels en uilen. De bomen binnen en vlak buiten het plangebied zijn ten tijde van het veldbezoek gecontroleerd op de aanwezigheid van nesten. Hierbij is een enkel boomnest aangetroffen (figuur 2.2). Gezien de kleine omvang van dit nest, evenals de rommelige structuur hiervan betreft dit naar alle waarschijnlijkheid een oud nest van een houtduif. De nesten van houtduiven genieten geen jaarronde bescherming en worden zelden tot nooit door roofvogels en uilen gebruikt.

Er zijn geen andere boomnesten aangetroffen binnen en vlak buiten het plangebied. De aanwezigheid van jaarrond beschermde boomnesten kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.2. Binnen het plangebied is een oud nest van een houtduif aangetroffen.

Gebouwbroeders

Naast boomnesten is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van soorten die over het algemeen in gebouwen tot broeden komen, zoals de huismus, gierzwaluw en kerkuil.

Op de kavel is een woning/boerderij aanwezig die geschikte nestgelegenheid voor huismussen biedt. Deze woning/boerderij is echter geen onderdeel van het plangebied en wordt binnen het planvoornemen niet aangetast. Negatieve effecten op eventuele jaarrond beschermde nesten van huismussen kunnen derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Binnen het plangebied is geen sprake van andere bebouwing die geschikte nestgelegenheid biedt voor gebouw-broedende vogelsoorten. De aanwezigheid hiervan kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

- De aanwezigheid van jaarrond beschermde boomnesten binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.
- Negatieve effecten op eventuele jaarrond beschermde nesten van huismussen kunnen op voorhand worden uitgesloten.
- De aanwezigheid van overige jaarrond beschermde nesten van gebouw-broedende vogelsoorten kan op voorhand worden uitgesloten.

Overige (broed)vogelsoorten

Naast de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten is het plangebied ook beoordeeld op waarden voor broedvogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. De nesten van deze soorten zijn uitsluitend beschermd tijdens het broedproces. Het plangebied en de omgeving hiervan bieden mogelijkheden voor verschillende soorten broedvogels. Zo kunnen soorten als houtduif (opnieuw) tot broeden komen in de bomen binnen het plangebied en werd er een nestkast aangetroffen waar soorten als koolmees in tot broeden kunnen komen.

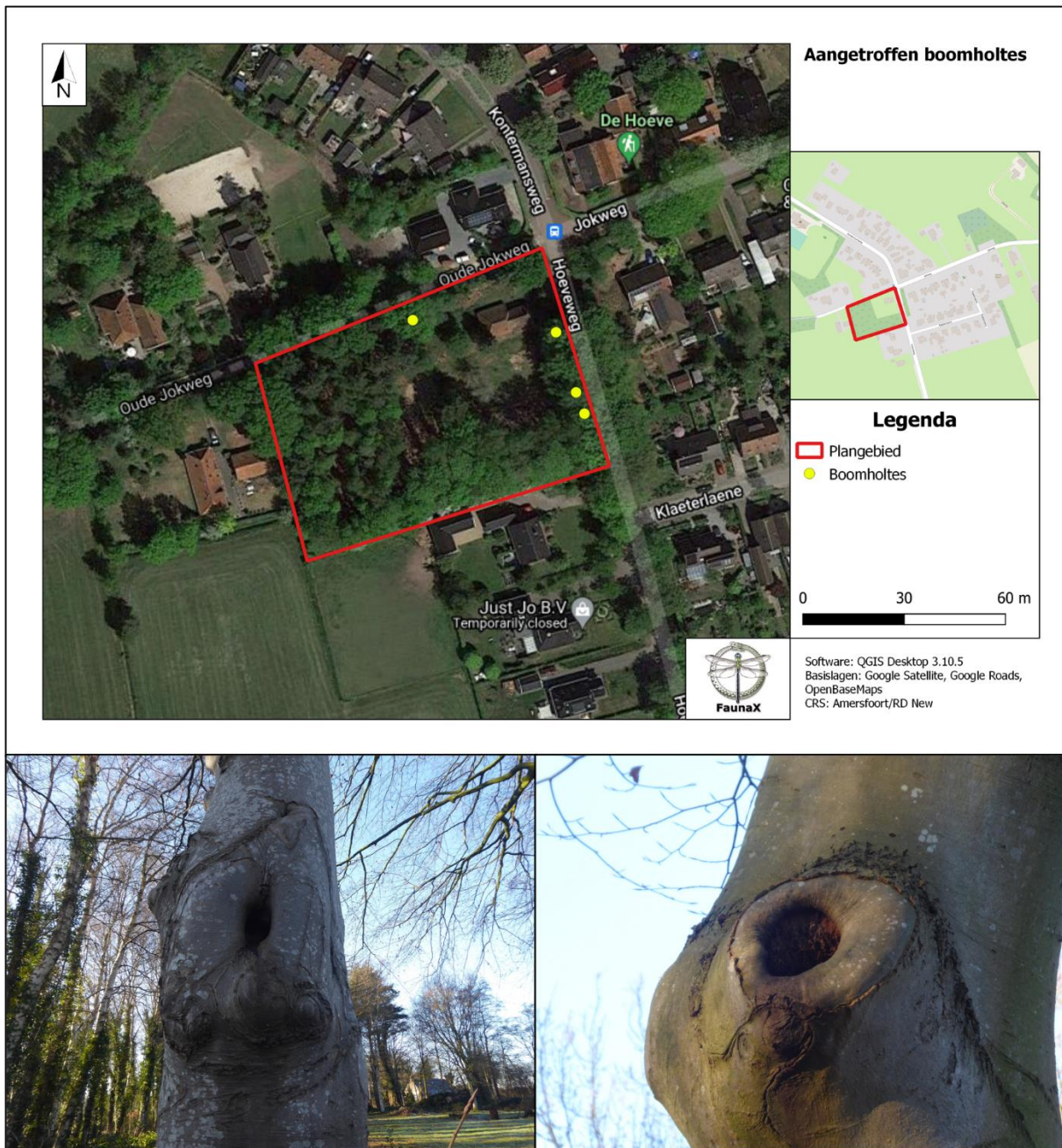
- Binnen en vlak buiten het plangebied, maar binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen (algemene) vogels tot broeden komen waarvan de nesten geen jaarronde bescherming genieten, maar wel beschermd zijn tijdens het broedproces (grootweg 15 maart - 15 juli).

2.3 Zoogdieren

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Vleermuizen verblijven in Nederland over het algemeen in bomen, in gebouwen of in andere kunstmatige bouwwerken. In bomen verblijven vleermuizen vaak in oude spechtengaten of gaten die binnenin een boom zijn doorgerot als het gevolg van bijvoorbeeld het afbreken van takken. De bomen binnen en vlak buiten het plangebied zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van voor vleermuizen geschikte boomholten. In de bomensingel op de grens tussen het plangebied en de naastgelegen straten zijn een viertal boomholten aangetroffen, welke vanaf de grond geschikt zijn bevonden als kraam-, zomer-, winter en paarverblijfplaatsen voor boom-bewonende vleermuissoorten die in de omgeving van het plangebied voorkomen (baardvleermuis, franjestaart, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis en watervleermuis, bron: NDFF) (figuur 2.4). De opdrachtgever heeft aangegeven dat de bomen waar deze holten zich in bevinden binnen het planvoornemen niet worden aangetast. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen in deze boomholten als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.4. In de bomensingel op de grens van het plangebied zijn diverse boomholtes aangetroffen.

De woning/boerderij op de kavel is geen onderdeel van het plangebied. Negatieve effecten op eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen hierin als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Op de kavel staan geen andere kunstmatige bouwwerken die geschikte verblijfplaatsen bieden voor vleermuizen. De aanwezigheid hiervan kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Foerageergebieden en vliegrouetes

Naast verblijfplaatsen kunnen ook foerageergebieden en vliegrouetes van vleermuizen bescherming genieten onder de Wet natuurbescherming, wanneer deze van essentieel belang zijn voor de instandhouding van lokale populaties. Dergelijke essentiële foerageergebieden en vliegrouetes worden doorgaans gevormd door bossen, bosschages en waterlichamen en lijnvormige landschapselementen, zoals watergangen, huizenrijen en bomenlanen.

Het plangebied vormt mogelijk een onderdeel van één of meer vliegroutes van vleermuizen, doordat deze zich bijvoorbeeld tussen de Lindevallei in westelijke richting en omliggende bosgebieden bevindt. Het planvoornemen heeft echter niet tot gevolg dat er een vliegroute wordt doorbroken. Negatieve effecten op essentiële vliegroutes als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Doordat de kavel waar het plangebied zich op bevindt relatief boomrijk is, vormt deze mogelijk (onderdeel van) een foerageergebied van diverse vleermuizen uit de directe omgeving hiervan. In dit geval biedt de omgeving van het plangebied echter verschillende alternatieven. Een voorbeeld hiervan is een bosgebied aan de Jokweg ten oosten van de bebouwde kom van De Hoeve. Door de aanwezigheid van veel open plekken in en rond dit bosgebied is dit in potentie meer geschikt als foerageergebied voor vleermuizen dan het plangebied. Het kan derhalve op voorhand worden uitgesloten dat het plangebied onderdeel vormt van een foerageergebied dat essentieel is voor de instandhouding van de lokale vleermuizenpopulatie. Negatieve effecten op een essentieel foerageergebied als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen derhalve op voorhand worden uitgesloten.

- Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen in boomholtes binnen het plangebied kunnen op voorhand worden uitgesloten.
- De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in kunstmatige bouwwerken binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.
- Negatieve effecten op essentiële vliegroutes, dan wel foerageergebieden van vleermuizen als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Overige zoogdieren

Het plangebied is tevens gecontroleerd op de aanwezigheid van (geschikt habitat van) overige beschermde soorten zoogdieren.

Binnen het plangebied komen geen waterlichamen voor. De dichtstbijzijnde waterpartij ten opzichte van het plangebied wordt gevormd door een kleine waterberging ten zuiden hiervan. Deze waterpartij is niet geschikt bevonden als habitat voor soorten als waterspitsmuis en otter. Hiernaast zijn er binnen het plangebied geen sporen van soorten als das aangetroffen, zoals burchten en vraatsporen. De aanwezigheid van deze zoogdiersoorten binnen het plangebied kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

De aanwezigheid van andere beschermde zoogdiersoorten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden kan op voorhand worden uitgesloten op basis van verspreidingsgegevens en habitateigenschappen. Binnen het plangebied kunnen wel soorten voorkomen welke in de provincie Fryslân vrijgesteld zijn voor ruimtelijke ingrepen, maar waarvoor men zich wel moet houden aan de zorgplicht (Zie Bijlage I).

- Negatieve effecten op leefgebied en verblijfplaatsen van overige beschermde zoogdiersoorten, zoals waterspitsmuizen en otters als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden binnen dit project kunnen op voorhand worden uitgesloten.
- In het plangebied kunnen andere licht beschermde soorten voorkomen. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen, maar geldt wel de zorgplicht (zie Bijlage I).

2.4 Reptielen

Het plangebied is tevens gecontroleerd op waarden voor beschermde reptielen. De aanwezigheid van alle in Nederland voorkomende beschermde reptielen binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden kan echter op voorhand worden uitgesloten op basis van verspreidingsgegevens (NDFF) en habitateigenschappen. De enige soort die in de ruime omgeving van het plangebied wordt waargenomen is de ringslang. Deze soort is echter gebonden aan waterrijk habitat, dat in de omgeving van De Hoeve niet aanwezig is. De soort is dan ook niet in De Hoeve of de directe omgeving hiervan waargenomen.

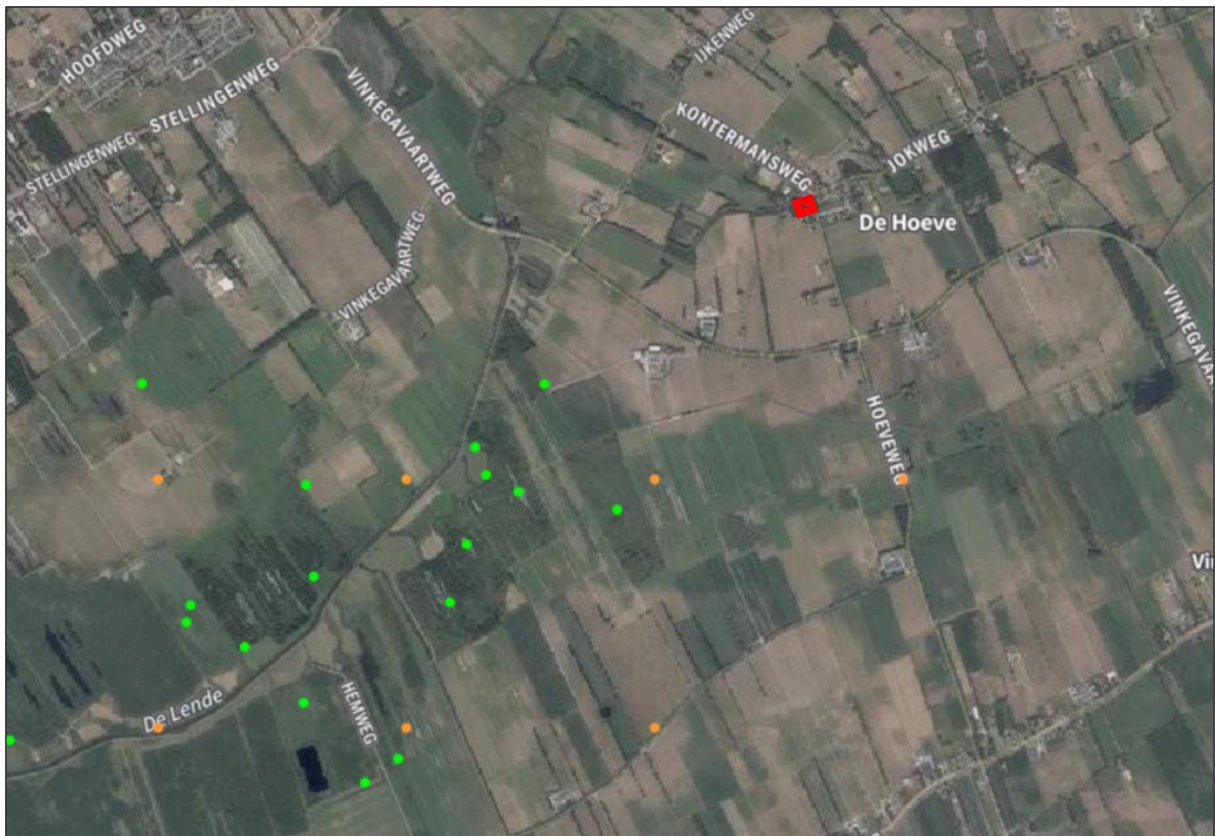
- De aanwezigheid van beschermde reptielen binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

2.5 Amfibieën

Het plangebied is gecontroleerd op waarden voor beschermde amfibieën. Binnen het plangebied zijn geen waterpartijen aanwezig. De dichtstbijzijnde waterpartij ten opzichte van het plangebied is een kleine waterberging op het perceel ten zuiden van het plangebied. Deze waterberging is niet geschikt bevonden als voortplantingswater van beschermde amfibieën. De aanwezigheid van voortplantingswater van beschermde amfibieën binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

Op het perceel is relatief veel sprake van opgaande vegetatiestructuren, zoals bramenstruiken. Het plangebied biedt hierdoor in potentie geschikt landhabitat voor soorten als heikikker en poelkikker. De dichtstbijzijnde waarnemingen van heikikkers en poelkikkers in de omgeving van het plangebied zijn afkomstig uit de omgeving van de Lindevallei, op ruim een kilometer afstand in zuidwestelijke richting (figuur 2.6 en 2.7). Met inachtneming van de relatief kleine dispersieafstand van deze soorten, de afwezigheid van geschikt voortplantingswater binnen en vlak buiten het plangebied en de afwezigheid van waarnemingen op kortere afstand, kan de aanwezigheid van landhabitat van deze soorten naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.6. Waarnemingen van heikikkers (groene stippen) in de Lindevallei ten zuidwesten van het plangebied (rood omljnd) (bron: NDFD).

Figuur 2.7. Waarnemingen van poelkikkers (groene stippen) in de Lindevallei ten zuidwesten van het plangebied (rood omljnd) (bron: NDFD).

De aanwezigheid van landhabitat van overige beschermde amfibieënsoorten, zoals rugstreeppad binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten op basis van habitateigenschappen en de afwezigheid van waarnemingen uit de nabije omgeving hiervan (bron: NDFP).

Binnen en vlak buiten het plangebied kunnen wel amfibieënsoorten voorkomen welke binnen de provincie Fryslân zijn vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen, maar waarvoor men zich wel aan de zorgplicht moet houden, zoals de gewone pad (zie Bijlage I).

- De aanwezigheid van voortplantingswater en landhabitat van beschermde amfibieënsoorten binnen en vlak buiten het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.
- Voor andere, licht beschermde, vrijgestelde soorten, zoals gewone pad geldt de zorgplicht (zie Bijlage I).

2.6 Vissen

Het plangebied is gecontroleerd op waarden voor de in Nederland voorkomende groep beschermde zoetwatervissen. De aanwezigheid van alle beschermde zoetwatervissen binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten op basis van de afwezigheid van waterpartijen binnen het plangebied. De dichtstbijzijnde waterpartij ten opzichte van het plangebied bevindt zich op het perceel ten zuiden hiervan.

- De aanwezigheid van beschermde zoetwatervissen binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten.

2.7 Ongewervelden

De meeste onder de Wnb beschermde soorten ongewervelden, zoals dagvlinders, libellen, mollusken of (water)kevers hebben zeer specifieke habitateisen die in specifieke biotopen worden aangetroffen. Binnen het plangebied is geen sprake van dergelijke biotopen en habitateigenschappen. Zo is er geen geschikt habitat voor waardplanten van beschermde vlinders en zijn er geen waterlichamen aanwezig waarin libellen zich voort kunnen planten. Negatieve effecten op beschermde ongewervelden ten gevolge van de voorgenomen werkzaamheden kunnen derhalve op voorhand worden uitgesloten.

- De aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde ongewervelden kan op voorhand worden uitgesloten.

2.8 Gebiedsbescherming

Tijdens de bureaustudie zijn geen vormen van gebiedsbescherming naar voren gekomen die betrekking hebben op het plangebied. Op basis van de uitgevoerde bureaustudie en een analyse van de door de provincie Fryslân gepubliceerde gegevens is gebleken dat het plangebied geen onderdeel is van het NatuurNetwerk Nederland (NNN) en Natura2000. Hiernaast valt het plangebied niet binnen een door de provincie Fryslân aangewezen weidevogelgebied of ganzenfoerageergebied (bron: Kaartenkijldoos Provincie Fryslân). Negatieve effecten op deze gebieden als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden, met uitzondering van effecten als gevolg van (extra) stikstofuitstoot kunnen op voorhand worden uitgesloten. De provincie Fryslân is echter bevoegd gezag in dezen.

Stikstofgevoeligheid

Per 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering ingegaan. Deze wet houdt in dat de bouwfase van projecten partieel worden vrijgesteld van de Natura2000-vergunningsplicht. Deze vrijstelling geldt echter niet voor de gebruiksfase van een bouwwerk. Zo kan na de afronding van de voorgenomen werkzaamheden extra stikstof vrijkomen door extra verkeer van en naar de nieuwbouwwoningen en door eventueel energieverbruik.

Binnen een straal van 15 km ligt het plangebied hemelsbreed op circa 7 km, 11,2 km, 11,6 km, 12 km en 13 km afstand van de Natura2000-gebieden Drents-Friese Wold & Leggelderveld, Weerribben, Rottige Meenthe en Brandmeer, Holtingerveld en De Wieden (bron: Kaartenkijkdoos Provincie Fryslân). In het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied ten opzichte van het plangebied (Drents-Friese Wold & Leggelderveld) zijn stikstofgevoelige habitattypen aanwezig (bron: AERIUS-calculator). Gezien de afstand ten opzichte van het plangebied en de partiele vrijstelling van de bouwfase van dit project is het onaannemelijk dat het planvoornemen gepaard zal gaan met negatieve effecten op de voorgenomen stikstofgevoelige habitattypen. Negatieve effecten op Natura2000-gebieden als gevolg van extra stikstofuitstoot kunnen derhalve op voorhand worden uitgesloten. De provincie Fryslân is echter bevoegd gezag in dezen.

- Negatieve effecten op beschermde gebieden als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen op voorhand worden uitgesloten.
- Negatieve effecten op Natura2000-gebieden als gevolg van extra stikstofuitstoot kunnen naar ons inzien tevens op voorhand worden uitgesloten.

2.9 Houtopstanden

Als er een (deel van een) houtareaal wordt gekapt van meer dan 10 are (1000 m²) of een (deel van een) bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom kan er sprake zijn van een meld- en/of herplantingsplicht. Binnen het planvoornemen worden diverse bomen gekapt. Het plangebied bevindt zich echter binnen de bebouwde kom van De Hoeve. Er is derhalve geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht. De gemeente Weststellingwerf is bevoegd gezag in dezen.

- Er is geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht.

3 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

3.1 Overzicht beschermde soorten

In onderstaand overzicht worden de aangetroffen en potentieel aanwezige beschermde soorten en hun beschermingsstatus binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden samengevat. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die vaste verblijfplaatsen in stand houdt. In dit overzicht zijn alleen die soorten opgenomen, waarvoor het plangebied onderdeel vormt van hun leefgebied en/of levenscyclus, en waarop eventueel in de toekomst geplande werkzaamheden van negatieve invloed kunnen zijn.

Tabel 3.1 Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in en rond het plangebied.

Soortgroep	Soort	Aanwezigheid	Art. 3.1	Art. 3.5	Art. 3.10	Vrijgesteld	Advies
Vogels	Algemene broedvogels	Mogelijk	X				Werken buiten broedseizoen.
Divers	Divers	Ja				X	Zorgplicht.

3.2 Effectbespreking en aanbevelingen

Algemene broedvogels

Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen vogels tot broeden komen waarvan de nesten alleen tijdens de broedtijd beschermd zijn. We adviseren om de voorgenomen werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt over het algemeen de periode van 15 maart-15 juli aangehouden. Afhankelijk van de soort en klimatologische omstandigheden kunnen soorten eerder of later in het jaar tot broeden komen. Wat voor deze soorten van belang is, is of er sprake is van een broedgeval. Zo ja, dan is deze altijd beschermd.

Zorgplicht

Er kunnen enkele soorten voorkomen in het plangebied waarvoor een vrijstelling geldt in het geval van schade aan deze soorten (bijvoorbeeld bruine kikker, egel, enz.). De zorgplicht van de Wnb (art. 1.11) schrijft echter voor dat men verplicht is om alles wat redelijkerwijze mogelijk is, te doen of juist te laten om schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld tot uiting worden gebracht door altijd zo te werken, dat dieren kunnen ontsnappen en/of deze te verplaatsen naar een geschikt biotoop in de directe omgeving. Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland. Mits eventueel aangetroffen dieren de kans krijgen om te vluchten of eventueel aangetroffen dieren worden verplaatst naar een plek in de omgeving die niet onder invloed staat van werkzaamheden, wordt naar ons inzien voldaan aan de zorgplicht. Voor de voorwaarden waaraan de vrijstellingen moeten voldoen in het kader van de soorten waarvoor een vrijstelling geldt, wordt verwezen naar Bijlage I.

3.3 Overzicht vervolgstappen

Het planvoornemen kan zonder bezwaren doorgang vinden binnen de kaders van de vigerende natuurwetgeving, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- **Broedvogels:** Werken buiten het broedseizoen (grofweg 15 maart – 15 juli).
- **Zorgplicht:** naleven van de zorgplicht.

4 LITERATUUR EN BRONNEN

Bronnen internet

AERIUS-calculator

<https://calculator.aerius.nl/calculator/?locale=en#>

Google maps

www.google.com/maps

Naturazoo gebied Nederland

www.naturazoo.nl

NDFD

<https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/>

Kaarten provinciale natuurbeheerplannen Bij12

<https://flamingo.bij12.nl/pnl-viewer/app/PNLNatuurbeheerplan>

Kaartenkijkdoos Provincie Fryslân

<https://www.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=14fdb7eae5844c47914of89c88abdd3>

Ravon

<http://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Sovon

<https://www.sovon.nl/nl>

Verspreidingsatlas planten FLORON

<http://www.verspreidingsatlas.nl/planten>

Waarneming.nl

<https://waarneming.nl>

Zoogdiervereniging

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING

De wettelijke bescherming van natuurwaarden valt in grote lijnen uiteen in drie delen: soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden.

Wnb Soortbescherming

De Wet natuurbescherming draagt onder andere zorg voor de bescherming van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet bevat een aantal verbodsbepalingen die ervoor moeten zorgen dat de gunstige staat van instandhouding van alle in het wild levende dier- en plantensoorten zal blijven gewaarborgd.

De Wet natuurbescherming verdeelt beschermde soorten in twee groepen, de Europees beschermde soorten en de nationaal beschermde soorten. De eerste groep bestaat uit strikt beschermde soorten uit de Vogel- en Habitatrichtlijn (art. 3.1 en 3.5). De Vogel- en Habitatrichtlijn zijn richtlijnen van de Europese Unie waarin wordt aangegeven welke diersoorten en welke typen natuurgebieden door de lidstaten dienen te worden beschermd. In de tweede categorie staan de overige (nationaal) beschermde soorten (art. 3.10). Binnen de Wet natuurbescherming vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Habitatrichtlijnsoorten. Ook zijn de belangen waaronder ontheffing aangevraagd mag worden, voor de nationaal beschermde soorten uitgebreider dan voor de habitatrichtlijnsoorten.

Vogels en verstoring

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat het verboden is om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden om vogels opzettelijk te storen. Dit is echter niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Dit kan dus ook tijdens het broedseizoen het geval zijn, als kan worden aangetoond of beargumenteerd dat de verstoring geen negatieve effecten heeft op (de kansen van) het broedsucces. Of dit van toepassing is hangt af van meerdere factoren, zoals de biologie van een soort, de fase van de broedtijd waarin het broedpaar zich op dat moment bevindt (zoals balts, nestbouw, eieren of jongen) en de mate van verstoring. Een ter zake kundige ecoloog kan in voorkomende gevallen bepalen wat wel of niet geldt als wezenlijke verstoring. In aanvulling op bovenstaande wordt er door de provincies een lijst met vogelsoorten gehanteerd, waarvan de nesten jaarrond bescherming genieten. Binnen deze categorie wordt onderscheid gemaakt in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en vogels met *mogelijk* jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Vrijgestelde soorten Provincie Fryslân

Hoewel de Wet natuurbescherming een nationale wet is, kunnen de provincies (als de bevoegde gezagen) soorten aanwijzen die vrijgesteld kunnen worden van de beschermde status, als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de via de Verordening Wet natuurbescherming door de Provincie Fryslân vrijgestelde soorten (zoogdieren en amfibieën). De verordening van de Provinciale Staten van Fryslân is te vinden op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2016-6515.html>.

Tabel 1. Vrijgestelde soorten Verordening Wet natuurbescherming Provincie Fryslân.

<i>Zoogdieren</i>	<i>Amfibieën</i>
Aardmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Bruine kikker
Bunzing	Gewone pad
Dwergmuis	Kleine watersalamander
Dwergspitsmuis	Meerkikker
Egel	
Gewone bosspitsmuis	
Haas	
Hermelijn	
Huisspitsmuis	
Konijn	
Ree	
Rosse woelmuis	
Steenmarter	
Tweekleurige bosspitsmuis	
Veldmuis	
Vos	
Wezel	
Woelrat	

Voorwaarden vrijstellingen

Zoals gezegd zijn de vrijstellingen onder het bevoegd gezag van de Provincie Fryslân, en zijn hiermee geen onderdeel van de Wet natuurbescherming zelf. De provincie heeft de soorten zoals die genoemd zijn in bovenstaande tabel niet zonder meer vrijgesteld, hier zijn voorwaarden aan verbonden. Ten eerste is het van belang dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Ten tweede gelden de vrijstellingen niet in alle situaties. Deze zijn alleen van toepassing als de geplande werkzaamheden onder één van de volgende noemers vallen:

- a. In het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- b. In het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- c. In het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- d. In het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Ten derde is een aantal specifieke voorwaarden opgesteld (Bijlage I van de Verordening). Hierbij geldt dat indien sprake is van vangen of doden, alleen gebruik mag worden gemaakt van de in de verordening genoemde middelen en methoden. Dit is vooral van toepassing bij de vrijgestelde zoogdieren. Indien deze in winterslaap zijn en ze worden gevangen, dan moet alles er aan gedaan worden om ervoor te zorgen dat de overlevingskansen niet worden verminderd als gevolg van het vangen en verplaatsen. Voor amfibieën is het belangrijk te vernemen dat indien deze in winterslaap zijn, het niet is toegestaan ze te vangen (en verplaatsen).

Indien bovengenoemde soorten voorkomen binnen een plangebied, is een ontheffing voor deze soort dus niet nodig.

Zorgplicht art 1.11 Wnb

Echter, dit is niet nodig omdat nog steeds een inspanning wordt geleverd om deze soorten zo min mogelijk schade te doen, zoals is omschreven in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, meer algemeen bekend als de zorgplicht. Hoewel overtredingen niet strafbaar zijn gesteld, kan het uitvoeren van de zorgplicht wel worden gehandhaafd door toepassing van een bestuursdwang. Dat betekent dat de uitvoerende gedwongen kan worden herstelacties uit te voeren.

Wnb Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming houdt in dat gebieden met belangrijke natuurwaarden wettelijk zijn beschermd. Het gaat hierbij om het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) en Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Projecten of activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor, of verband houden met, het beheer van de natuurwaarden van Natura 2000-gebieden (Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden) en mogelijk negatieve effecten hebben op deze waarden, dienen vanuit de Wet natuurbescherming getoetst te worden. Deze toetsing vindt enkel plaats in het geval de uitvoering van een project plaatsvindt binnen de invloedssfeer van een Natura 2000-gebied en verwacht wordt dat deze uitvoering (mogelijk) negatieve effecten heeft op soorten of habitattypen waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen.

Wnb Houtopstanden

De Boswet is in 2015 gewijzigd en per 1 januari 2017 opgenomen in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Die wet zal op den duur weer (beleidsneutraal) in de Omgevingswet opgenomen worden. De, voor gemeenten, belangrijkste wijziging van de wet is de beperking in het stellen van regels ten aanzien van houtopstanden buiten de begrenzing zoals aangegeven op de kaart Begrenzing Bebouwde kom Boswet. Dit heeft effect op o.a. gemeentelijk kapbeleid. De provincie heeft, als bevoegd gezag, een provinciale verordening opgesteld voor de uitvoering van de Wet Natuurbescherming. Dat is in overleg met de Friese gemeenten gedaan. De APV, afd. 3 Het bewaren van houtopstanden, oftewel de kapverordening, vormt de basis voor het nader uitgewerkte kapbeleid. Tevens zijn in de APV regels opgenomen ten aanzien van de Bomenlijst.

De bescherming van arealen bos en houtopstanden valt dus onder de Wnb, mochten deze groter zijn dan 10 are (1000 m²) of bestaan uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom. De gemeente hanteert soms voor 'buiten de bebouwde kom' een andere begrenzing dan voor de Weg- en verkeerswet. Bij twijfel kan hierover bij de gemeente informatie worden aangevraagd. Als de houtopstand groter dan 10 are is of bestaat uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom, dan is er een meld- en herplantingsplicht van hetzelfde areaal bos binnen drie jaar na het kappen hiervan. Niet alle boomsoorten vallen onder deze wetgeving. Populieren, wilgen, essen of elzen die zijn bedoeld voor de productie als biomassa zijn uitgezonderd, indien tenminste een keer per tien jaar wordt geoogst, de beplanting na 1 januari 2013 is aangelegd en aan een aantal beplantingseisen is voldaan. Ook kerstbomen die niet ouder zijn dan twintig jaar, kweekgoed, fruitbomen en windschermen om boomgaarden zijn uitgezonderd.

NatuurNetwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur

Strikt genomen valt de EHS/NNN niet onder de Wet natuurbescherming aangezien dit bepaald wordt door de provincies en niet door het Rijk.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) maakt onderdeel uit van het rijksbeleid voor het creëren en vormgeven van een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De provincies krijgen echter zelf de gelegenheid om dit naar eigen inzicht zo goed mogelijk aan te wijzen, inrichten en beheren.

Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van het NNN plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn.